

Midye üreticiliği faaliyetinin vergilendirilmesi hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	84098128-120.02.02.02[52-2014-3]-70
Tarih	17.02.2015

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İZMİR VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü

Sayı : 84098128-120.02.02.02[52-2014-3]-70 17/02/2015

Konu : Midye üreticiliği faaliyetinin vergilendirilmesi hk.

İlgide kayıtlı özelge talep formunda, Türk kara suları içerisinde midye çiftliği kuracağınızı belirterek, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 54'üncü maddesinde hüküm altına alınan işletme büyüklüğü ölçüleri arasında yer almayan midye üretimi faaliyetinin vergilendirilmesine ilişkin Başkanlığımız görüşünün bildirilmesinin talep edildiği anlaşılmış olup, konuya ilişkin Başkanlığımız görüşü aşağıda açıklanmıştır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 52'nci maddesinde, "Zirai faaliyetten doğan kazanç zirai kazançtır. Zirai faaliyet; arazide, deniz, göl ve nehirlerde, ekim, dikim, bakım, üretme, yetiştirme ve ıslah yollarıyla veyahut doğrudan doğruya tabiattan istifade etmek suretiyle nebat, orman, hayvan, balık ve bunların mahsullerinin istihsalini, avlanmasını, avcılar ve yetiştiricileri tarafından muhafazasını, taşınmasını, satılmasını veya bu mahsullerden sair bir şekilde faydalanılmasını ifade eder.

...

Yukarıda yazılı faaliyetlerin içinde yapıldığı işletmelere zirai işletme bu işletmeleri işleten gerçek kişilere (Adi şirketler dahil), vergiye tabi olsun veya olmasınlar, çiftçi ve bu faaliyetler neticesinde istihlal olunan maddelere de mahsul denir." hükmü yer almaktadır.

Aynı Kanunun 53'üncü maddesinde, çiftçilerin elde ettikleri zirai kazançların, bu Kanunun 94'üncü maddesine göre hasılatları üzerinden tevkifat yapılmak suretiyle vergilendirileceği, 54'üncü maddede yazılı işletme büyüklüğü ölçülerini aşan çiftçiler ile bir biçerdövere veya bu mahiyetteki bir motorlu araca veya on yaşına kadar ikiden fazla traktöre sahip olan çiftçilerin kazançlarının gerçek usulde (zirai işletme hesabı veya diledikleri takdirde bilanço esasına göre) tespit olunarak vergilendirileceği, kazançları gerçek usulde vergilendirilmeyen çiftçilerin bu kazançları için beyanname vermeyecekleri hüküm altına alınmıştır.

Diğer taraftan, aynı maddenin beşinci fıkrası hükmü uyarınca, kazançları gerçek usulde vergilendirilmeyen çiftçiler, yazılı olarak vergi dairesinden istemde bulunmaları halinde izleyen vergilendirme dönemi başından, işe yeni başlayanlar ise, işe başlama tarihinden itibaren gerçek usule geçebilmektedirler. Ayrıca, Gelir Vergisi Kanununun 54'üncü maddesinde yazılı işletme büyüklüğü ölçülerini aşanlar, müteakip vergilendirme dönemi başından itibaren gerçek usulde vergilendirileceklerdir. Gerçek usule tabi olanlardan bu ölçülerin altında kalanlar ise, müteakip vergilendirme dönemi başından itibaren hasılatları üzerinden tevkifat yapılmak suretiyle vergilendirilebilmektedirler.

Bu çerçevede, anılan Kanunun 54'üncü maddesinde, zirai kazancın gerçek usulde tespiti bakımından bir takvim yılı içinde dikkate alınacak işletme büyüklüğü ölçüleri belirlenmiş olup, söz konusu maddede, midye üretimi ile ilgili olarak herhangi bir işletme büyüklüğü ölçüsü belirlenmemiştir.

Diğer taraftan, yine aynı Kanunun 94'üncü maddesinde, kimlerin vergi tevkifatı yapmakla yükümlü oldukları sayılmış, (11) numaralı bendinde de, çiftçilerden satın alınan zirai ürünlerin alış bedeli üzerinden bu çiftçilerin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapılacağı hükme bağlanmıştır. Söz konusu tevkifat oranları Bakanlar Kurulunun 12/01/2009 tarih ve 2009/14592 sayılı Kararı ile 01/01/2009 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere, hayvanlar ve bunların ürünleri ile kara ve su avcılığı ürünleri için % 2, diğer zirai ürünler için ise % 4, ticaret borsalarında tescil ettirilerek satın alınan hayvan ve hayvansal ürünlerde % 1, diğer zirai ürünlerde ise % 2 olarak belirlenmiştir.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, midye üretimi faaliyetinin zirai faaliyet olarak değerlendirilmesi ve söz konusu faaliyet ile ilgili işletme büyüklüğü ölçüsü belirlenmemiş olduğundan, bu faaliyet nedeniyle elde edilen kazançların Gelir Vergisi Kanununun 94'üncü maddesi uyarınca tevkifat yapılmak suretiyle vergilendirilmesi gerekmektedir. Ayrıca tevkif suretiyle vergilendirilecek zirai kazancınız için defter tutma ve beyanname verme yükümlülüğünüz de bulunmamaktadır.

Öte yandan yetiştirilen midyelerin Gelir Vergisi Kanununun 94'üncü maddesinde sayılanlar dışındaki kişilerce satın alınması halinde herhangi bir vergi tevkifatı yapılmayacak olup, alım satıma ilişkin belge de düzenlenmeyecektir.

Ayrıca, kazançları gerçek usulde vergilendirilmeyen çiftçilerin, yazılı olarak vergi dairesinden istemde bulunmaları halinde, izleyen vergilendirme dönemi başından; işe yeni başlayanların ise, işe başlama tarihinden itibaren gerçek usule geçebilecekleri tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 09.09.2026